

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački i veliki kancelar KBF-a
Homilija na početku akademske god. 2014./2015.
Katedrala, 28. listopada 2014. godine.
Liturgijska čitanja: *Ef* 2, 19-22; *Lk* 6, 12-19

Veleučena gospodo rektori i prorektori,
cijenjena gospodo dekani, profesori, sveučilišni djelatnici,
dragi studenti i studentice, braćo i sestre!

1. Dok se nalazimo u našoj prvostolnici u molitvi da nas i u ovoj akademskoj godini prati blizina Božjega Duha, u zahvalnosti za dobra koja su ostvarena u sveučilišnim zajednicama, od srca čestitam novomu rektoru Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. Damiru Borasu i njegovim suradnicima, želeći im puno uspjeha i Božjeg blagoslova na odgovornom zadatku.

Prošlih sam tjedana boravio u Rimu, gdje sam sudjelovao na Trećoj izvanrednoj sinodi biskupa o pastoralnim izazovima glede obitelji u kontekstu evangelizacije te sam se više puta spomenuo sviju vas na grobu Apostolskoga prvaka sv. Petra, dok sam molio na važne nakane naše Crkve i Domovine, među kojima se nalaze i naša sveučilišta.

Danas slavimo blagdan dvojice apostola, dvojice od Dvanaestorice koju je Isus prve izabrao: Šimuna i Jude Tadeja. Slavlja apostola vraćaju nas na temelje naše vjere, na narav i smisao zajedništva Crkve. Tako nam apostol Pavao slikom građevine govori o Crkvi. On nam u nekoliko rečenica pruža sažetak povezanosti s Isusom Kristom; povezanosti koja ljudima daje zajedništvo Božjega doma. Naziva nas predivnim riječima: »sugrađanima svetih i ukućanima Božjim«. Isus Krist omogućuje tu povezanost koja raste u sveti hram.

Dragi sveučilištarci, sveti Pavao završava izriječkom koji nas raduje u ovome slavlju na početku akademske godine, a koji smo pozvani ponijeti sa sobom s ovoga slavlja. On piše: »U njemu (Isusu Kristu) ste i vi ugrađeni u prebivalište Božje u Duhu«.

2. Prebivalište Božje u Duhu! To je Crkva. Ta Apostolova riječ je dovoljno snažna da nas nosi u svim životnim okolnostima. U toj se istini zrcali vjerničko dostojanstvo.

Braćo i sestre, molimo Boga da nikada ne zaboravimo da smo prebivalište Božje; da je svaki čovjek pozvan biti Božje prebivalište. Promatrani u tome kršćanskom svjetlu i odnosi među ljudima dobivaju drukčije značenje. Ako druge ljude vidimo kao Božje prebivalište, tada ne možemo biti neosjetljivi, grubi, bez poštovanja i bez ljubavi. Svatko tko zaziva i otkriva prisutnost Božjega Duha u svome životu, prepoznaje izvor punine radosti u kojoj je spreman živjeti ne za sebe, nego za dobro bližnjih.

Dok se studiranje i život Sveučilišta može promatrati jednostrano kao skupljanje znanja, kao kršćani ne smijemo previdjeti svrhu, a ona se ne iscrpljuje u nama, nego u otvorenosti prema drugima. To je vlastitost svakoga kršćanskog poziva. Pozivom i izabranjem apostola Isus nas upućuje na temelje. U Crkvi je svaki vjernik pozvan i Bog ga je izabrao, da bi očitovao njegovu prisutnost u raznim zvanjima, u nezamjenjivosti životnoga puta. Sveučilište je prekrasno polje na kojemu se očituje raznolikost poziva; predivna građevina koja treba biti nošena čvrstim temeljima. Mi, vjernici, tu čvrstoću vidimo u ljudima koji su Božja prebivališta u Duhu. Zato zazivom Duha Svetoga iznova želimo jačati životnost svoga poziva, uzajamnoga poštivanja i služenja drugima.

3. U Poruci koju je papa Franjo prije dva tjedna (14. listopada 2014.) uputio Talijanskoj katoličkoj sveučilišnoj federaciji prigodom izvanrednoga nacionalnoga kongresa Federacije u Arezzu, naglasio je i povjerio sveučilištarcima tri važne poruke, tri važne riječi koje povezuje sa životom sveučilišta. To su: *studij*, *istraživanje* i *granica*. Vrijedno je i za nas razmotriti te često korištene pojmove, jer se tiču srži sveučilišne zajednice.

Riječ *studij* koristi se vrlo široko. Temeljno označuje napor, rad, nastojanje. Ta riječ obuhvaća radni prostor i različite djelatnosti. Puno je mjesta koja danas nose naziv *studij*, ali je taj pojam osobito vezan uz visoko školstvo.

Stoga Papa piše: »Bit sveučilišnoga života nalazi se u studiranju, u naporu i strpljivosti misaonoga rada koji očituje usmjerenost čovjeka prema istini, dobru i ljepoti. Budite svjesni da u studiju dobivate plodonosnu priliku za prepoznavanje i davanje glasa najdubljim čežnjama, nošenima u vašim srcima, te mogućnost da one sazrijevaju. [...]

Iskoristite to milosno vrijeme te proučavajte duboko i ustrajno, uvijek otvoreni drugima. Ne budite zadovoljni djelomičnim istinama ili iluzijama za koje biste željeli da vam pruže sigurnost, nego u studiranju prihvaćajte sve punije shvaćanje stvarnosti. Da bi se to učinilo, nužna je poniznost slušanja i dalekovidnost pogleda. Studiranje nije prisvajanje stvarnosti, da bi se njome manipuliralo, nego dopuštanje da nam ona govori ili objavljuje nešto, često i o nama samima. [...] Studirajte, dakle, hrabro i u nadi«, kaže Sveti Otac.

Papa Franjo nadalje piše da je sveučilište »opservatorij«, motrilište s kojega se promatra svijet i pitanja koja dublje propituju čovjeka. Za njega je studiranje izniman nutarnji rad te – poglavito – iskustvo milosti.

4. Druga je riječ *istraživanje*. Papi je važno da studiranje bude istraživanje, dijalog i sučeljavanje. Istraživanje se trajno pita, postaje susretom s otajstvom i otvara se vjeri. Papa naglašava da kultura našega vremena gladuje za navještajem Evandjelja.

»Pred opasnostima površnosti, žurbe, relativizma« – ističe papa Franjo – »može se zaboraviti misaonu i odgojnu zauzetost te kritički duh«. Navodi i riječi upravo proglašenoga blaženim, pape Pavla VI.: »Ideja vodi čovjeka; ona čovjeku daje snagu. Čovjek bez ideje je čovjek bez osobnosti«.

Treća je riječ *granica*. Papa naglašava: »Sveučilište je granica koja vas čeka, periferija na kojoj treba prihvatiti i brinuti se za životne oskudice ljudi«. Papa Franjo poziva da se hrabro, u poniznosti i iskrenosti živi kultura susreta i dijaloga. Studente potiče da nastave unositi Evandjelje u Sveučilište i kulturu u Crkvu.

5. Malo je mjēstā, dragi sveučilištarci, s kojih u hrvatskome društvu može doći snažnija obnova od onih na koju su pozvana sveučilišta. U tome pozivu posebno važno mjesto imaju kršćani; imate vi, katolici; i profesori i studenti, koji ne zaboravljaju da smo Božje prebivalište i da smo učenici jednoga Učitelja, Isusa Krista.

U današnjemu Evandjelju čitamo da je Isusov prvi čin bio odlazak na goru, da bi u molitvi proveo noć. Isusova molitva je obavijena tamom noći, da bi u jasnoći dana pozivao i izabirao one koje šalje ljudima navijestiti Radosnu vijest.

U evanđeoskom slijedu Isusovih postupaka uočavamo taj važan detalj da se s tamom suočavamo u molitvi. Niti jedno iskustvo tame ne smije ostati bez molitve, bez napora da stanemo pred to iskustvo u vjeri i s pouzdanjem u prisutnost Božjega Duha. To vrijedi za studiranje i za svaku životnu zbilju. Posebno vama, dragi studenti i studentice, želim da se ne prepustite tami kada dođu poteškoće. Oslonite se na Duha koji prebiva u vama i u molitvi tražite svjetlo Božje blizine.

6. Dragi sveučilištarci, Evandjelje je svjetlo za sve životne okolnosti. Dakle, isto se može primijeniti i na sveučilišni život, na studiranje, na znanstveni rad, na međusobne odnose između sveučilišnih tijela i služba. Puno je toga za što se može oduševiti, ali ako oduševljenje nije praćeno i podupirano molitvom, oćaranost lako prijede u razoćaranost.

Upravo zato je lijep ovaj naš večerašnji susret. I dok smo u ovome molitvenom zajedništvu, ne možemo zaboraviti razne kušnje koje tamom obavijaju ljude, u Hrvatskoj i u svijetu. Mislim posebno na stradale od poplava i na one koje nadilaze osobne poteškoće i tiću

se cijeloga naroda. U svoju molitvu uključujemo sve koji su iskušavani trpljenjem, koji nas žele upozoriti ne samo na nepravde i na društvenu neosjetljivost, nego na zanemarivanje vrijednosti važnih za budućnost Domovine.

Mislim na hrvatske branitelje s kojima suosjećamo i s kojima smo povezani u molitvi, zahvalni za njihovu žrtvu. I pred tu tamu koja se ne odnosi samo na pojedince, nego na Hrvatsku, dolazimo s molitvom da Gospodin svojim svjetlom istine i ljubavi rasprši zlo i podari radost; da dirne srca koja su ostala živjeti u noći neosjetljivosti i ulije u njih Duha mudrosti i straha Božjega.

Ovu akademsku godinu gledamo zajedno s našom pastoralnom godinom u kojoj smo odlučili posebno moliti za zagovor blaženoga Alojzija Stepinca, u nadi njegova skoroga proglašenja svetim. Zato i na sve vas zazivam Božji blagoslov, zagovor Presvete Bogorodice Marije, svetih apostola i blaženoga Alojzija, da biste plodonosno unosili napor snagom Duha Svetoga; da biste uvijek očitovali ljubav prema bližnjima, a posebno onima u potrebi; da biste istraživali i radovali se pronađenome; da biste prepoznavali svoje granice, zahvalni Bogu za njegovu bezgraničnost. Amen.